

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Richardi Arsdekin Soc. Jesu Sac. Theol. Professoris Theologia Tripartita Universa

Complectens nunc Bibliothecam perfectam Viri Ecclesiastici, ordine
sequenti

Controversiae Heterodoxae Ac Scholasticae - Cum speciali Notitia rerum
Modernarum, & Chronologia totius Monarchiae Sacrae, & Saecularis,
Pontificum, Conciliorum &c. Haeresum omnium, ac Propositionum
damnatarum Mundi Sex Aetatum ...

Archdekin, Richard

Dilingae, 1687

Ex dictis, proponitur Idæa miseranda modernis Sectariis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38447

Græcorum Schisma, & Errores.

Ecclēsia Orientalis, sive Græcorum, conjuncta semper fuit Ecclesiæ Romanæ, donec circa annum 869. impius Photius Schismati initium dedit, qui post S. Ignatium, ex Sede Constantinopolitana ab Imperatore depulsus, in eam intrusus fuerat, & contra Canones ordinatus. Cum verò à Pontifice Romano Confirmationem obtinere non posset, ab illius obedientia se subduxit.

Idem schisma, ob similem causam, redintegravit Michael Constantinopolitanus circa annum 1058. qui contra Canones ad eandem Sedem euectus, dum à S. Leone Papa reprobaretur, cepit eos damnare & persequi qui Latinos ritus Constantinopoli, & in Græcia observabant; Baptizatos à Latinis rebaptizare, & in quibusdam articulis Ecclesiæ Romanæ hæreses labem aspergere. Donec post multas lites Græci suos errores in Concilio Florentino abjurarunt: sed non multo post, iterum græca levitate ad vomitum redierunt. Ac tandem, Deo superbam impietatem vindicante, infelix Græcia, quæ noluit Christi in terris Vicario subesse, crudelissimum Turcarum jugum subire coacta est.

Præter impium Schisma, quo se ab Ecclesia Romana Græci separarunt, in varias quoque hæreses prolapsi sunt, quas etiamnum tuentur.

Primo, negant Spiritum Sanctum à Patre Filioque procedere, volunt enim à solo Patre spirari, sive suam processionem ab æterno habere: ideoque graviter damnant Ecclesiam Latinam quod in symbolo expressè apponat nomen Filii, dicatque, *qui ex Patre, filioque procedit*, contra quam habeatur explicitè in symbolo Nicæno.

Prætextum huic errori quarunt ex verbis Christi Joannis 15. v. 26. *Cum venerit Paraclitus, quem ego mittam vobis à Patre Spiritum veritatis, qui à Patre procedit*. Ergo (inquiunt) non procedit à Filio, cum solius Patris mentio habeatur.

Sed inepta est consequentia quæ desumitur ab auctoritate negativa, hoc modo, Christus illo loco non dixit Spiritum Sanctum à Filio procedere, ergo id negavit. Sic enim dum de Verbo divino dicitur Joannis 1. *Omnia per ipsum facta sunt*, sequeretur, hunc mundum esse à solo Verbo sive Filio, non autem simul à Patre & Spiritu Sancto creatum, cum illo loco de solo Verbo divino mentio habeatur. Cæterum ex aliis Scripturæ locis satis disertè colligitur, Spiritum Sanctum etiam à Filio procedere, ut Joannis 16. vers. 13. ubi Christus de Paraclito loquens dicit: *De meo accipiet & annuntiabit vobis, omnia quacunque habet Pater mea sunt, propterea dixi, quia de meo accipiet*. Atqui Paraclitus tanquam creatura nihil à Christo accipere potuit, ergo ibi Christus sive Filius dicitur Paraclito originaliter communicare aliquod esse increatum tanquam personæ divinæ.

Quod porro opponunt Græci, Si Spiritus Sanctus à Patre & Filio procedat, necesse erit ineptè statui duo illius Principia, sive duas causas, quasi Pater ad Paracliti spirationem per se non esset sufficiens.

Responderetur, inanes esse argutias: Etsi enim asserant Latini Patrem, & Filium duas esse personas, negant tamen duo esse distincta Principia, aut duas causas, sed docent utrumque simul unicum esse principium, & unicam causam. Sicut & ipsi Græci admittere debent non solum Patrem, sed tres personas

necessario simul causare omnes creaturas, non tamen ideo sunt tres causæ, sed unica causa habens eandem essentiam, & eandem voluntatem productivam omnium creaturarum, neque hinc verentur Græci; ne aliquid Patris potentia aut sufficientia detrahat.

Alteri Græcorum hæresis est, quod contendunt *Eucharistiam* conficiendam esse in pane fermentato, & Christum in ultima cæna ita confecisse, ideoque docent apud Latinos qui celebrant in Azymo Sacramentum esse invalidum.

At contra, Ecclesia Latina docet celebrandum esse in Azymo, quamvis nolit Sacramentum esse invalidum si conficiatur in fermentato, cum panis sive azymus, sive fermentatus in eadem specie conveniat.

Probatur autem contra Græcos Christum celebrasse in pane azymo ex Matthæi capite 26. vers. 17. *Primâ autem die azymorum accesserunt discipuli ad Iesum dicentes, ubi vis paremus tibi comedere Pascha?* Cum ergo in diebus azymorum apud Judæos grave flagitium fuerit uti fermentato, manifestum est Christum more caterorum voluisse in azymo celebrare, qui non venit legem solvere, sed adimplere. Præter hos, Ecclesia Græca postquam à Romana defecit, in alios errores paulatim prolapsa est.

Hic verò ad institutum nostrum præcipue observandum est. Lutheri ac Calvinii asseclas insigni nequitia hominibus illudere, dum audent jactare suam Religionem omni tempore ab Ecclesia Græca, quæ amplissima est, agnitam & approbatam fuisse. Nam ex iis quæ supra disserui patet imprimis, Græcos utque ad annum circiter 869. cum Ecclesia Romana semper conjunctos fuisse, quo tempore nihil de Religione Lutherana aut Calviniana fomniare poterunt. Secundo, satis constat etiam hoc ævo, & ab ortu Lutheri & Calvinii, nunquam hos à Græcis pro Fratribus agnitos fuisse, imo in suis Scriptis horum errores acriter oppugnasse. Tertio, Ecclesia Græca quamvis schismatica, in pluribus tamen articulis contra modernos hæreticos cum Romana consentit. Admittunt enim etiamnum Græci septem Sacramenta: Missæ Sacrificium retinent. In Sacramento Eucharistia verum realeque Christi præsentiam, sine substantia panis, omnino agnoscunt: Confessionem Sacramentalem in usu habent: Pro defunctis orant: Jejunium quadragesimale accuratè observant. Quam igitur potest esse nostris Sectariis, qui hæc omnia condemnant, cum Græcis concordia? Misera certè eorum conditio, Matrem suam Ecclesiam Romanam deseruerunt, nec ullibi terrarum Fratres inveniunt.

Ex dictis proponitur Idea miseranda Moderni, Sectarii.

I Imaginatur ille, se esse in nova quadam Christi Ecclesia, de qua ignorat, inter tot Sectas, ubi hoc tempore subsistat, aut ubi deliquerit per mille quingentos annos à tempore Apostolorum usque ad Lutherum, aut Calvinum.

II. Hanc tamen Ecclesiam imaginariam vult omnibus aded notam esse, ut quisque debeat relicta Ecclesia Romanâ, & quavis Sectâ, ad eam solam convolare, sicut columba ad Arcam Noe.

III. Per

III. Per hanc solam, recenter exortam, nullo adhuc signo aut miraculo à Deo comprobata, credit reformandam fidem Ecclesie Romanæ, hæcenus tot signis, miraculis, testimoniis toto orbe passim receptam.

IV. Credit suum Cætum ætate, numero, auctoritate exilem, & vix in reliquo orbe conspicuum, solum tamen præ omnibus sapere, & majores suos docere, & totam antiquitatis sapientiam, auctoritatem, experientiam illi cedere debere.

V. Proficitur se esse unum ex illis, qui se ab Antiqua Ecclesia segregarunt, neque tamen adhuc inter se convenerunt de Nova Ecclesia, quæ sit una & communis omnibus ab antiqua Ecclesia segregatis.

VI. Agnoscit se numerari inter illos homines, qui post Lutherum & Calvinum jam per centum annos se in varias Sectas formant & reformant: neque tamen ullum habet ille certius signum aut argumentum pro sua Secta, quam pro aliis, quas ipse damnat, & oppugnat.

VIII. Fateatur se pro norma fidei, & pignore salutis amplecti præ omnibus Confessionem paucorum Protestantium, quam constat à reliquis Christianis reprobam, neque hæcenus ab ullo Concilio generali, aut speciali Dei testimonio, aut ullius miraculi indicio confirmatam esse.

VIII. Confidit salutem suam novo & exiguo hominum Cætui, qui pro Regula suæ fidei, & intelligentia Scripturarum tantum habent privatum Spiritum, sive potius proprii Capitis sensum, per quem advertit illos hæcenus in varias Sectas discendi, neque de una fide, neque de necessariis ad salutem fidei fundamentis inter se convenire, ut supra ostendi.

Quo pacto poterit homo ille coram Dei tribunali suo errori excusationem prætere? Habet ante oculos ab ipsis Apostolorum temporibus Ecclesiam antiquam, unam, omni ævo miraculo à Deo, & communi consensu ab hominibus comprobata; in quam modo ipsi Protestantes fatentur nihil deesse in Articulis fundamentalibus ad salutem necessariis.

Interea sciens ac volens salutem æternam credit Cætui paucorum hominum, apud quos jam palam fecimus nihil minus quam veræ Ecclesie Ideam aut umbram extare. Hoc certe aliud esse non potest quam clausis oculis velle errare, ac sponte perire.

Poterunt hæc opportunè Persona convertenda per amicas interrogaciones proponi, ut statum suum sic claris advertat, & veræ Ecclesie se adiungat.

BULLA DOGMATICA LEONIS X. PONTIFICIS.

In qua distinctè exprimentur, & damnantur Errores Martini Lutheri, & Sequacium, cum Censuris & Pænis annexis.

Quos errores, censuras &c. peropportunum erit Lectori hic in promptu, & simul habere, & in propriis terminis, quibus illi authentice damnantur.

Ad perpetuam rei memoriam.

EXurge Domine & judica causam tuam, memor esto impropiorum tuorum, eorum quæ ab insipientibus sunt tota die: inclina autem tuam ad
R. P. Arsdæ. Tom. I.

preces nostras, quoniam surrexerunt vulpes quarentes demoliri vineam, cujus tu torcular calcasti solus, & ascensus ad Patrem, ejus curam, regimen, & administrationem Petro tanquam Capiti, & tuo Vicario, ejusque Successoribus instar triumphantis Ecclesie commisit. Exterminare nititur eam aper de Sylva, & singularis ferus depascitur eam. Refert fufius Lutheri contumaciam. Pro Pastoralis igitur officii, divinâ gratiâ nobis injuncti cura quam gerimus, prædictorum errorum virus pestiferum ulterius tolerare seu dissimulare sine Christianæ religionis nota, atque orthodoxæ fidei injuria nullo modo possumus. Eorum autem errorum aliquos præsentibus duximus inserendos, quorum tenor sequitur, & est talis.

I. Hæretica sententia est, sed usitata, Sacramenta nova legis justificantem gratiam illis dare, qui non ponunt obicem.

II. In puero post baptismum negare remanens peccatum, est Paulum, & Christum simul conculcare.

III. Fomes peccati, etiam si nullum adsit actuale peccatum, moratur exeuntem a corpore animam ab ingressu cæli.

IV. Imperfecta charitas morituri, fert secum necessario magnum timorem, qui se solo satis est facere panam Purgatorii, & impedit introitum regni.

V. Tres esse partes Pœnitentiæ, contritionem, confessionem, & satisfactionem, non est fundamentum in sacra scriptura, nec in antiquis sanctis Christianis doctoribus.

VI. Contritio qua paratur per discussionem, collationem, & detestationem peccatorum, qua quis recogitat annos suos in amaritudine animæ suæ, ponderando peccatorum gravitatem, multitudinem, fœditatem, amissionem æternæ beatitudinis, ac æternæ damnationis acquisitionem, hæc contritio facit hypocritam, imò magis peccatorem.

VII. Verissimum est proverbium, & omnium doctrinâ de contritionibus hucusq; datâ præstantius, de cetero non facere summa pœnitentiæ: optima pœnitentiæ, nova vita.

VIII. Nullo modo præsumas confiteri peccata venialia, sed omnia mortalia, quia impossibile est, ut omnia mortalia cognoscas. Unde in primitivæ Ecclesie solum manifesta mortalia confitebantur.

IX. Dum volumus omnia purè confiteri, nihil aliud facimus, quam quod misericordia DEI nihil volumus relinquere ignoscendum.

X. Peccata non sunt ulli remissa, nisi remittente Sacerdote, credat sibi remitti: imò peccatum maneret, nisi remissum crederet; non enim sufficit remissio peccati, & gratia donatio, sed oportet etiam credere esse remissum.

XI. Nullo modo confidas absolvi propter tuam contritionem, sed propter verbum CHRISTI, Quodcumque solveris, &c. Hic, inquam, confide si sacerdotis obtinueris absolutionem, & crede fortiter te absolutum, vere eris, quidquid sit de contritione.

XII. Si per impossibile confessio non esset contrita, aut Sacerdos non serio, sed joco absolveret, si tamen credat se absolutum, verissimè est absolutus.

XIII. In Sacramento Pœnitentiæ, ac remissione culpæ, non plus facit Papa, aut Episcopus, quam infimus Sacerdos: imò ubi non est Sacerdos, æque tantum quilibet Christianus, etiam si mulier, aut puer esset.

XIV. Nullus debet Sacerdoti respondere, se esse contritum, nec Sacerdos requirere.

XV. Magnus est error eorum qui ad Sacramenta, Eucharistia accedunt, huic innixi, quod sint confessi, quod

Arsdæ
Kin

theologia

P. IV